

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in ...

Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za ... 90 D, za četrt leta
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — P ... in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 2. avgusta 1924.

Telefon štev. 552

STEV. 91.

Gospodarske prilike in naš naraščaj.

Točna je pripovedka o rokodelcu, ki je ves dan brezskrbno krožil vesele popevke in živel zadovoljno od tega, kar je sproti zaslužil, postal pa zamišljen in so ga uklenile skrbi takoj, ko je dobil od bogatina v dar lepo vsoto rumenjakov. Premoženje dela dandanes stalne skrbi. Tisti idilični časi, ko so premožni ljudje od polletja do polletja mirnodušno čakali, da zapadejo obresti od prihrankov in naložb, so nehali med vojsko in po vojski, ko so začeli časi hitrega izpreminjanja vrednosti denarja in vrednostnih papirjev. Na tla so zgrmeli za vojske in po vojski stebri stare imovine. Novec najtrdnjših držav je prišel ob vrednost. Rentniki, ki so mislili, da prežive svoje življenje do konca od svoje lastnine, so v kratki dobi prišli iz blagostanja v skrb in pomanjkanje. Kdor ni bil sam dosti spreten ali je predolgo zaupal lažem in napotkom od takih avtoritativnih mest, katerim je bil od mladosti navajen verovati, skratka, kdor je bil predolgo pošten in se držal ravne poti postav, je v gospodarskem metežu z izgubo premoženja plačal svojo vero in poštenje. Poučenost prebivalstva v denarnih in finančnih stvarih je bila v predvojnem času zelo majhna. Kdo se je brigal za borzo in njene tajne, koliko od stare garde jih je bilo, ki so bili domači v tečajih denarnega trga? Vojska in trde izgube so izučile svet. Novi rod je ves drugačen, od detinskih nog že govori najraje o cenah in brblja o kurzih, o dobri in slabi valuti. Ne prihaja mu do zavesti ob pokvarjenem okolju povojne dobe, da je le tisto pravo, kar si s poštenim delom zaslužiš. Svet se je odtujil idealnim interesom in nesimpatičen materializem si že osvaja srca mladine, ki dobiva še vrhutega le redko in le izjemoma pravo vzgojo, da je treba delati, štediti in spoštovati denar. Kakor si gospodarsko življenje stavlja za cilj izčiščenje gospodarskih spak in potvoriziranjem, tako bo treba tudi v intelektualnem in moralnem pogledu še dosti truda, da pridemo do izčiščenja duš in ocedenja nazorov potom vzgoje v rodbini, v šoli, v družbi, v cerkvi, v novinah in čitivu.

Preveč je prišlo po vojski do veljave nagnjenje do lahkega življenja, želja po praznih zabavah in veselju, vse premalo se vceplja mladini veselje do dela in zavest o vrednosti življenja. Ako mladina v zgodnjih letih začne z življenjem iz polne kupe, kakšna nasičenost bo v takem rodu, ko pride recimo samo v trideseto leto? To jih bo gola naveličanost, blaziranost, prezgodnja ostarelost, žive razvaline bodo v družbi. Vzgoji mladine je treba posvečati vse večjo in resnejšo skrb, vzgoja je dandanes premehka in premalo praktična. V našem narodu, kakor smo Slovenci, je resna in temeljita vzgoja prav posebno potrebna. Izšolanega naraščaja dobivamo mnogo. V dobah gospodarskih kriz, ko začne štednja pri osebju in začne prestiti trda za zaslužek, prihaja prav posebno do izraza, koliko mladih ljudi imamo, ki pokažejo čedna izpričevala. Žal so ta izpričevala le prečesto formalna svedočba o izobrazbi in znanju, resničnega znanja in temeljitejši izobrazbe je na žalost malo. V praksi se to vidi pogosto pri absolventih splošnih zavodov, posebno pa pri raznih strokovnih kurzovcih. V tem pogledu je storjenega dosti greha na mladini. Hitro pečen niti kruh ni dober, rekordno kratki tečaji, kjer se zbirajo učenci in učenke s pisano predizobrazbo, ne morejo dati zado-

voljivih uspehov. Ni dobro stavljati v svet proletariat s strokovno izobrazbo à la minute.

Slovenci slovimo v naši državi kot oni, pri katerih je največ povprečne izobrazbe. V svoji lepi, a mali in agrarno pasivni deželici, ki ima tudi v trgovini in obrtnosti vedno težje prilike in vedno več težav, kmalu ne bo mesta dovolj za vse, kar bo prišlo iz raznih šol splošnih in strokovnih. Mogli in morali bomo eksportirati tudi duševno blago. V tem za prilike v naši državi ne vidimo nesreče, če se tudi izobraženi enkrat odrešemo naivnega domotožja. V tem zalaganju drugih krajev, katere treba še kulturno in gospodarsko dvigniti, z inteligenco splošne in strokovne izobrazbe vidimo važno poslanstvo v novi prostorni domovini. Samo ti duševni kolonisti morajo biti kvaliteta, imeti morajo v sebi potezo, kakor pravi Herman Celjski, potem bodo pravi element, sposobni, da prekvasi in zdigne druge. Šola, ki jo dajemo svojemu pomladku v Sloveniji, mora biti zato v stanju, da daje dovršeno in zaokroženo izobrazbo. V praktičnem življenju se na žalost že jasno kaže, kako slabo je pri nas z znanjem jezikov. Učenju tujih jezikov je treba posvetiti vse drugo pozornost nego sedaj. Premalo nas je, da bi zadoščalo znanje materinščine. Zahteve žive prakse so neizprosne. V kupčijski praksi, ki ima posle izven sence mileda domačega zvonika, moraš znati jezike svojih sosedov, ne samo lomiti jih za silo. Zato si lahko še najboljši narodnjak. V naši domovini je v resnici obilno tujecev v dobrih službah. Večkrat čujemo klic, da jih je treba odstraniti in nadomestiti z domačini. Na sebi upravičena zahteva, ali domačin kot nadomestnik ni dovolj, imeti mora kvalitete za taka mesta. To stran narodne emancipacije bomo dosegli samo, ako posvetimo izobrazbi svoje mladine glede splošne, jezikovne in strokovne izobrazbe vso drugo pozornost. Poglejmo samo malo v Avstrijo ali Italijo, kako je tam z izobrazbo strokovnega osebja. Poznamo podjetja z mladimi namesčenci, ki ob skromni plači točno korespondirajo v treh jezikih. Pri nas gre že z nemščino, katere se mnogo rabi v podjetjih z večjimi posli, silno trdo in hrapavo. Razmere gredo na slabše. Če bo tako, bomo za nekaj let morali iskati v tujini strojepisk za nemške diktate. Sila bo kola lomila. Podjetnik išče osebja, ki je porabno, ne pa, da se z njim šele ubija za pravopis.

Trgovci in obrtniki, ki imajo sposobnost, da le malo dalj vidijo, so prav tako prepričani, da je trgovski in obrtni naraščaj premalo izobražen — strokovno in splošno. Braniti se moramo načelno, da so za trgovino in rokodelstvo tudi pobiranci dobri dovolj. Kam bomo sicer prišli, kako bomo vzdržali pritisk tuje konkurence? Nebotičnih carin tudi ne moremo trajno zagovarjati, kajti carine ne smejo služiti nazadovanju, lenobi in komodnosti. Podpirati moramo gospodarski napredek, ne pa ga ovirati in zadrževati. Glede trgovskega in obrtnega podmladka moramo uveljaviti neizprosno načelo, da sme za trgovskega in obrtnega vajenca le mladenič dovoljne splošne izobrazbe, zakaj vzgajati si moramo ne težake in dninarje, marveč kvalitetne pomočnike, ki bodo resnični sotrudniki gospodarju. Inače bomo hitro ob svojo lepo organizirano trgovino in obrt.

Ko to pišemo, nas vodi res dober namen, ne ujedljiva kritika. Vse naokolo smo obdani od tujih narodov z visoko kulturo, od sosedov, ki

producirajo mnogo splošne in strokovne inteligence, ki se v težavnih življenjskih prilikah skrbno pripravljajo na življenjski boj. Tem ne bomo dorasli, če zanemarjamo svojo mladi-

no. Za Fejaštvo in Tebanstvo niso časi in prilike, v katerih živimo v Sloveniji. Odpomoč ne bo težka ob znani nadarjenosti našega naroda. Le jemati od nje ne zamudimo! M. S.

Z valutnega trga.

Med svetovno vojno je švicarski denar kmalu prišel do velike veljave. Neutralsnost Švice, njena sredinska lega, splošno kupovanje švicarskega franka za blagovne nabave in osebne potrebe je gnalo vrednost tega novca hitro preko paritete. Pretkani in dvojni patriotje iz centralnih držav samih so v Švico prenesli znatne dele svojega premoženja pravočasno, dokler sta marka in avstro-ogrska krona še imele mednarodno vrednost in veljavo. Doma pa so isti patriotje s silo in zvijačo držali prebivalstvo v temi in zmoti ter mu dopovedovali po vseh pravih novinarske umetnosti, da je lastni denar centralnih oblasti varne vrednosti ter da svitli patriotizem ukazuje jemanje vojnih posojil in zupanje v krono in marko. Sistematsko delo vsega uradnega aparata, valutni predpisi, patudi sila in strah pred preganjanjem in službo na fronti je vedlo do tega, da ni pričel že med vojsko splošen beg pred krono in marko. Tako je prišlo, da je še leta 1918. razmeroma visoko stala vrednost krone in marke. Razsulo in katastrofa za marko in krono je prišlo stoprav kasneje in tem temeljitejš.

Švica in njen denar je prišla za vojsko v finančno modo. Zbegani svet v strahu za svojo imovino je hrepenel za švicarskim frankom, ki je obdržal zlato vrednost in jo včasih celo presegel. Navzlic visoki tečajni vrednosti je pa švicarski frank med vojsko in po vojski izgubil v zemlji sami na svoji kupovni sili. Pri hrani, obleki in obuvalu, kakor pri medzah so šle cene v Švici za vojsko močno kvišku. Naravno, ker je nevtralsna Švica sama premajhna, da bi bila mogla prehraniti svoje prebivalstvo in številne tuje. Iskala je blaga vsepovsod po svetu, dobila ga in ga morala v splošni stiski drago plačevati. Kdor je bil v vojskinem času v Švici, se bo spominjal, kako so se malone vse valute klanjale pred švicarskim frankom. Denarni suveren dolar je znatno popustil napram franku, seveda tudi prevzetna šterlina in daljni jen.

Pariteta med dolarjem in švicarskim frankom je 5.18, to se pravi, za en dolar bi bilo plačati normalno pet švicarskih frankov in 18 santimov. Začetkom leta 1918. je bilo pa dobiti v Švici za ameriški dolar komaj 4.25 švicarskega franka. Dolarje je bilo leta 1917. in 1918. torej dobiti za švicarski denar tiste čase poceni. Pozneje se je razmerje hitro prevrglo. Amerika je navzlic svetovni vojski obogatela in potegnila čez nevarno lužo večji del zlata k sebi. Amerikanci so postali najbolj tolsti vojni dobičkarji po svojih dragih dobavah prva leta vojske. Finančne zadrege zaveznikov in drugih narodov vsled dolge vojske so spravile takorekoč cel svet v kredo pri Amerikancih. Visoka vrednost švicarskega franka je postala v Švici sami gospodarska ovira po vojski, ker so drugod cenejše proizvajali in ona ni mogla prodajati svojih izdelkov. Začelo se je ustavljanje obratov, pomanjkanje dela, treba je bilo šteti podpore brezposelnim. Neizmerne vsote so izgubili Švicarji kot upniki napram inozemstvu in posestniki vrednostnih papirjev. Tako je prišlo, da je dolar rasel v vrednosti tembolj, ker ima Amerika prvenstvo za važne surovine. Preteklo leto je bil dolar že visoko preko paritete. Za-

četkom tekočega leta je bilo plačati v Curihu za en dolar okrog 5.78 švicar. franka napram enakosti 5.18.

Več tednov je že tega, kar postaja dolar v Švici cenejši. Z drugimi besedami, vrednost švicarskega franka narašča. Razmerje se je že izdatno premaknilo. Tako je te dni notiral v Curihu dolar 5.41, to se pravi, za en dolar je bilo plačati le 5.41 švicar. franka. Dviganje vrednosti švicarskega franka se tolmači različno. Sedaj je potovalna sezona in prihaja dosti Amerikancev v Švico. Švicarsko gospodarstvo se izboljšava. Glavni razlog bo pa zaključenje velikega posojila Švice v Ameriki.

Med vojsko in po vojski je pri nas švicarski frank prišel močno do veljave in do slovesa. Navadili smo se po njem meriti vrednost svojega denarja in tujega. Švicarski denarni trg nam je postal odločilen, navadili smo se nanj, morda preveč, stvarno pravilnejše bi bilo, da smo se že pred dobrim letom naslonili bolj na dolar, ki je stabilnejši in po vojski enak zlatu. Navada je pa železna srajca tudi pri denarju. Resnica je tudi, da je za nas enostavnejši račun, če se naslanjaš na frank. Za nas je švicarska valuta zanimiva tudi zategadelj, ker so se razni dobavitelji naše industrije in trgovine, zlasti manufakturne stroške v Nemčiji, Avstriji, Čehoslovaški spričo nestalnosti lastne valute in naše navadili prodajati nam svoje blago v frankih in izstavljati fakture v švicarski valuti. Naši kupčijski krogi imajo zategadelj dokaj interesa za stanje švicarskega franka. Potreba švicarskih frankov je pri nas za vna- nja plačila precej velika. Ker se švicarski frank že dalj časa dviga mednarodno napram dolarju, je posledica, da je dražji tudi v dinarjih. Tako je prišlo, da se je pri nas podražil švicarski frank in morajo trgovci, ki imajo neplačane fakture v tej valuti, pokrivati se sedaj po višji ceni. Dinar na sebi ni izgubil, to se vidi iz razmerja do dolarja, pač pa je v razmerju do švicarskega franka že dokaj razlike nastalo spričo dejstva, da se je mednarodna vrednost švicarske valute učvrstila. Za trgovca in industrijalca položaj dandanes ni lahek, vedno mora računati s kolebanjem denarja. V takih prilikah so seveda uvozniki tudi drugod. V Italiji je prišlo pri večini trgovcev v navado, da se ob zaključku večje kupčije pokrijejo takoj z dotično tujo valuto. Trgovci — pravijo — ima dandanes skrbi in posla dovolj. Ne kaže, da bi se spuščal še v negotovost glede pokritja kupnine, ki jo mora plačati v tujem denarju. Tudi je kalkulacija trdnjša. To načelo se nam vidi zdravo. Včasih bo prišlo seveda do izjeme. Recimo, če je plačilo kupnine mogoče odložiti ter kupec nima še denarja in morda tudi ne kredita za nakup potrebne mu tuje valute. Praktičnega trgovca seveda zanima, kako v bližnji bodočnosti s ceno švicarskega franka pri nas. Prorokovanje je špekulacija svoje vrste. Povedali smo, da je višjo ceno franka pri nas razlagati ne s padcem dinarja, marveč z okrepitevijo franka. Čuje se, da ni ravno računati z večjim valovanjem franka v bližnji bodočnosti. Če to stoji, bi bila izprememba pri nas v dinarjih le mogoča, ako bi bilo računati v teh tednih z večjo okrepitevijo dinarja.

Grajanje blaga pri pogodbah med navzočimi in grajanje pri distančnih pogodbah.

Tožnik je poslal dne 3. oktobra 1923 tožencu v 7 zavojih po pošti čevljev in gamaš za 12.286 Din, na račun katere kupnine je toženec plačal po povzetju 7000 Din in pozneje po pošti 1211 Din, za ostalih 4075 Din je pa tožnik vložil tožbo.

Toženec je ugovarjal, da je tožnik imel poslati polovico blaga s povzetjem in drugo polovico na otvorjenem računu. Ko je prejel prvo polovico blaga, je uvidel, da vse blago ne odgovarja naročilu ter je to takoj s pis-mom dne 13. oktobra 1923 grajal in sporočil tožniku, da mu stavlja na razpolago ono blago, ki ne odgovarja. Drugo partijo je prejel 19. oktobra 1923. Tedaj je zamogel šele zanesljivo konstatirati vse nedostatke ter je še tisti dan grajal napake in stavil tožniku na razpolago oni del blaga, ki ni odgovarjal naročilu. Dne 20. oktobra je poslal pomanjkljivo blago nazaj tožniku, ki mu je pa blago 9. novembra vrnil.

Tožnik je temu nasproti trdil, da je tožencu poslal isto blago, katero je toženec osebno izbral in kupil v tožnikovi trgovini. To blago ni imelo od toženca grajanih napak.

Deželno kot trgovsko sodišče je ob-sodilo toženca v plačilo iztoževanega ostanka kupnine.

Smatralo je namreč na podlagi iz-povedbe prič za dokazano, da je toženec osebno v tožnikovi trgovini pre-gledoval in izbral blago ter naročil, da naj se mu pošlje po pošti. To iz-brano blago se je potem še tisti dan poslalo tožencu po pošti. Ker je toženec sam blago izbral in tudi po nje-govih navedbah pridejo samo očitne napake v poštev, ne trdi pa tudi ne, da je tožnik na zvit način zamolčal zatrjevane napake ali pa izrecno ob-ljubil določene lastnosti, v smislu § 928. o. d. z. o kakem jamčenju ne more biti govora.

Višje deželno sodišče in tudi stol sedmorice sta prvosodno razsodbo potrdila. Obe instanci sta pritrdili ugotovitvi prve sodbe, da je po pričah dokazano, da je toženec osebno izbral v tožnikovi trgovini blago, katero se mu je potem po pošti vsled njegovega naročila doposlalo. Kupčija se je torej sklenila med navzočima strankama glede posebej odbranega in pregleda-nega blaga in je tedaj toženec to bla-go tudi prevzel, le določil je na to-ženčev naslov je oskrbel tožnik. To-ženec navaja sam, da so bile napake na prevzetih čevljih takoj vidne, pri natančnejšem pregledu blaga, iz česar se mora sklepati, da je te napake za-mogel toženec opaziti tudi že v tož-nikovi trgovini, osobito ker množina blaga glasom fakture ni bila tolika, da bi je toženec kot večak ne bil mogel zadostno pregledati v pol ure, kolikor časa je namreč po izpovedbi

priče Z. blago v tožnikovi trgovini pregledoval. Jamčevanje tožnika kot prodajalca za take očite napake je vsled tega izključeno.

Pa tudi če bi ne šlo za blago, pre-vzeto med navzočimi, in bi bilo upo-rabljeni čl. 347. trg. zak., bi toženčev položaj ne bil boljši. V tem slučaju bi bilo namreč toženčevo naznanilo nedostatkov nepravilno in zakasnelo. Po čl. 347. trg. zak. mora kupec blago brez odloga preiskati in če ne ustreza pogodbi ali zakonu, to takoj naznaniti prodajalcu.

To naznanilo mora ustrezati svo-jemu namenu, mora biti torej tako, da prodajalec iz njega lahko posname kakovost in obseg grajanih nedostat-kov. Kupec mora pa dokazati pravočasnost in pravilnost naznanila.

Toženec navaja tozadevno sam, da je prvo partijo prejel 13. oktobra in opazil nedostatke. V zvezi temu je z do-pisnico z dne 13. oktobra javil tožniku le splošno, da blago ne odgovarja na-ročilu. To naznanilo je bilo pa ne-jasno, tembolj, ko je toženec blago osebno izbral in potemtakem nedo-staje »naročbe«, na podlagi katere bi mogel prodajalec graje popreizkusiti.

Po dospelju druge pošiljke je to-ženec 19. oktobra poslal drugo na-znanilo. To naznanilo, poslano šele šesti dan potem, ko je dospela prva pošiljka in so bili dognani nedo-statki, je bilo očitno prekasno za pravnoučinkovito grajo nedostatkov iz prve pošiljke. Že zato je prvo pošil-jkate šteti za odobreno tudi tedaj, ako bi drugo naznanilo z dne 19. okto-bra, ki naj se je po toženčevi trditvi tikalo obeh pošiljkatev, ustrezalo za-konu. Ker pa toženec ni navedel, ka-tero nedostatno blago je bilo v prvi pošiljki in katero v drugi in tega tudi ni posneti iz naznanila, nedostaje za obe pošiljki sleherne stvarne pod-lage za preudarek glede pravomočno-sti in pravilnosti naznanila.

Špekulativna kampanja proti velesejmu.

Kljub temu, da je Ljubljana najbolj konservativna pri sprejemanju tujih trgovcev in posredovalcev v svojo sredo, se je vendar vselilo že večje šte-vilo raznih inozemskih posredovalcev in špekulantov, katerim je ljubo ka-ziti čisto vodo. — So to več ali manj razni nejavljani in neregistrirani »za-stopniki« inozemskih tovarn, katere ponavadi niti ne vedo, da eksistirajo za njo ti »dobrotniki«. Velikokrat jim nasedejo razni neprevidni kupci, zla-sti obrtniki, ki kupujejo stroje; vse to pa je v največjo kvar dobremu gla-su slovenske reelne industrije in tr-govine. Ti temni elementi so skušali vtihotapiti se tudi na velesejmu, da

tudi tu ribarijo pod raznimi sijajnimi naslovi v kalnem, vendar pa jih je sejska uprava kmalu pregledala in — odpravila.

Nepridipravi, katere je treba iz Slo-venije izčistiti, razširjajo pa sedaj raz-ne tendenciozne vesti o velesejmu, da se isti ne vrši, da je vse blago na velesejmu dražje kot drugod in dru-go in skušajo izrabljati lahkovernost poslušalcev v svojo svrhu. Velesejmu, kateri je znan po reelnosti razstav-ljalcev in uživa že največji ugled in sloves v tu- in inozemstvu, ti temni elementi ne morejo škodovati, ven-dar pa zahteva ugled našega indu-strijalca, trgovca in obrtnika, da se jih iztrebi in ne diskreditirajo v na-prej tukajšnje pridobitne kroge, ne velesejem. — Uprava velesejma je že storila svojo nalogo, da jih ni spre-jela kot razstavjalce in pokazala vrata, dvignite se tudi drugi in jih iztre-bite.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Trgovina.

Proračun ministrstva trgovine in indu-strije. — V ministrstvu trgovine in indu-strije bo kmalu končana sestava prora-čuna tega ministrstva za proračunsko leto 1925/1926. Ta proračun znatno pre-korači tako glede dohodkov kakor glede izdatkov vsote zadnjega, t. j. sedanjega proračuna.

Trgovski stiki med Ogrsko in Jugo-slavijo. — Generalni direktor D. Bran-ković se je izrazil v nekem uglednem ogrskem trgovskem listu glede trgovskih stikov med Ogrsko in Jugoslavijo pri-lično sledeče: Jugoslavija stremi za zbolj-šanjem svojih gospodarskih prilik. Že-ve so za enkrat še nezadostne, ker manj-ka gnojil. Povprečni donos znaša v Ju-goslaviji 7 stotov na hektar, medtem ko znaša v Nemčiji 26 in v Češkoslovaški 27 stotov. Vsled tega je dolžnost vsake vlade, skrbeti, da se kapaciteta zemlje zboljša. Carinska politika Jugoslavije še ni v polnem redu, ker je treba natančno proučiti značaj vseh pokrajin. Mlinska industrija je primorana pri sedanjih raz-merah najti druga odjemališča. Sladkor-na industrija se lepo razvija in se računa letos 3000 vagonov prebitka za izvoz. Volneni izdelki se morajo uvažati. To-zadevne surovine so se pred vojno uvažale iz Ogrske. Produkcija svile se raz-vija zelo ugodno. Produkcija opija, riža in volne v Južni Srbiji bo do v najkraj-šem času pritegnile kako nanjo se opi-rajajo industriji. Lan se izvažata. Bogati kovinski rudniki in premogokopi bodo omogočili nastanek zdrave težke indu-strije. — Trgovski stiki, ki so bili pred vojno med Ogrsko in Srbijo precej ži-vahni, so se jeli v zadnjih letih zopet oživljati. Vsled močne nemške konku-

rence pa se niso mogli nič kaj posebno utrditi. Ker pa je vsled rurske okupacije nemška konkurenca oslABLJENA, lahko pride Ogrska na prejšnje mesto. V prvi vrsti se mora paziti na to, da se stiki, urejeni po trgovskih pogodbah, v bodoče ne bodo krhali. Ker se je ogrska krona stabilizirala, je upati, da bodo na Ogr-skem cene odslej določene v kronah in da se bo na jugoslovanskih borzah inter-es za ogrsko krono dvignil. Od strani naše države se bo prijateljstvo v gospo-darskem oziru vsestransko podpiralo. — Ustanovitev jugoslovanske trgovske zbornice se pripravlja. Zeleti bi bilo, da se zblizajo stiki med ogrskimi in jugo-slovanskimi borzami. Velike važnosti za medsebojne stike so železniške zveze in ceste, ki vežejo obe državi. Ustanoviti pa se mora tarifna komisija, ki naj uredi prometne razmere v obojestransko kor-ist.

Izgledi za letino oljk v Dalmaciji. — Izgledi za letošnji pridelek oljk so še vedno povoljni in se računa na srednje dobro leto, ako bo ostalo vreme tudi na-prej tako ugodno. Starega blaga (oliv-nega olja) je zelo malo in se nahaja v čvrstih rokah. Trguje se od Din 22 do 22.50 franko Gruž.

Ustavitev poravnalnega postopanja. — Poravnalno postopanje, ki je bilo otvor-jeno nad ljubljansko trvdko Kmet & Komp., je pravomočno ustavljeno, ker se je tvrdka poravnala s svojimi upniki.

Živinski sejem v Sarajevu. — V Sara-jevu se vrši dne 21., 22. in 23. septembra t. l. velik letni semenj za živino, živinske proizvode in sirovine.

Konkurzi v Nemčiji. — Tekom I. se-mestra 1924 je bilo v Nemčiji 1166 kon-kurzov napram samo 18 v istem času leta 1923; od teh je bilo prijavljenih 595 samo tekom meseca junija.

Industrija.

Obratovanje državnih tovarn za svilo. — Državne tovarne za svilo ustavi-vo vsako leto obratovanje za 1 mesec. V tem času se vršijo večja popravila na strojih in zgradbah. Po letošnjem pre-kinjenju je začela tovarna v Pančevu zopet obratovati 1. avgusta, a oni v Ka-niži in v Novem Sadu sta začeli nekaj dni pozneje.

Obrt.

Kvalifikacija prosilcev za osebna pravico točenja. — Ministrstvo no-tranjih zadev je z razpisom Sl. št. 3021/24 z dne 13. junija 1924 izreklo, da je pri podeljevanju osebne pravice za izvrševanje gostilniškega obrta upoštevati tudi izključljive zadržke rodbinskih članov prošnjika. — To okolnost je vpoštevati, četudi v členu 10. pravilnika notranjega ministrstva k taksnemu zakonu ni izrecno ome-njena.

Denarstvo.

Italijansko posojilo za našo državo. — Po italijanskih poročilih se razvijajo po-gajanja za sklep posojila, ki bi ga naj dovolila Italija Jugoslaviji, precej ugodno. Kot glavni posredovalec je Banca Com-

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

»Potem pa te prevleka, brisače, to je nezaslišano, samo tvoje najlepše stvari. Moj Bog, še celo prevleka s čipkami in rdečo podlogo!« jadikuje teta.

»Ali tetka,« ji pravi Sabina, »oni, ki se danes zopet povrne, pač vse to tudi zasluži!«

Teta zmaje z glavo in reče: »Ne poznaj več Sabine, tako lepe reči za vsakdanjo rabo, to pač ni prav od te-be, Sabina!« Nato jezno odide iz sobe.

Sabina vzame ključe in odhiti za njo. »Moram jo prepričati,« reče sama pri sebi, »da v tem slučaju ni mo-gočje drugače ravnati.«

Medtem se je Anton bližal svojemu cilju. Bil mu je pri srečanju s sinu, ki se vrača v očetovo hišo. Srce mu je utripalo močnejše, pred očmi pa so vstajale podobe njegovega šefa, Sa-bine, njegove pisarne in kolegov. Voz je pridrdral pred vežna vrata. Tu so

stali tovarni vozovi, zaboji in drugo. Šef pa je hitel došlemu naproti in ga dvignil z voza, kot oče svojega sina. Tudi gospod Pisk je pozdravil pri-šleca in mu stresel roko v pozdrav. Nato je stopil Anton v pisarno in ve-selo zaklical svojim kolegom: »Dober večer!« Z glasnim krikom so ga spre-jeli tovariši. Gospod Schröter ga je sprejel s posebnim veseljem in tre-notno se je zopet razjasnilo njegovo sicer resno lice. Pred vratmi ga je ta-koj spoznal domači pes Rut in veselo mahal z repom. Pred njegovo sobo mu je prišel naproti s smehljajočim obra-zom njegov sluga in mu odprl vrata. Veselo presenečen se je ozrl Anton po sobi. Vse je bilo okrašeno. V ka-minu je prasketal ogenj, na mizi je stala vaza in v nji polno rož. Na diva-nu pa je opazil novo vezeno blazino z rdečo podlogo. Sluga pa je smehlja-je pripomnil: »Gospod, vse to je go-spodična sama pripravila za vas!« Anton je ogledal še enkrat vsako reč posebej in se počutil nepopisno sreč-nega.

Odhitel je zopet v pisarno, da pove šefu, kar je zadnji čas ukrenil glede trgovine. Trgovec ga je povabil v svo-

jo sobo, kjer sta razmotrivala same važne trgovske zadeve. Anton je šele v tujini opazil nevarnost, ki je pretila trgovini vsled velikih izgub. Spoznal je tudi, da je treba veliko energije in truda, da se trgovina zopet popolno-oma uredi. Trgovec sam pa mu prijaz-no reče: »Vam se imam zahvaliti, da je še tako vse v redu in zaupam v vas, da še ostale nedostatke odpravite.« Ko pa je odšel Anton skozi vrata, mu reče prijazno: »Še nekdo se vam želi danes zahvaliti, prosim, bodite danes zvečer moj gost.«

Anton je nato odprl svojo pisalno mizo in se pripravil po dolgem času zopet k pisanju. V pisarni se je vse oživelo po njegovem povratku. Zdaj in zdaj je stopil kak tovariš k njemu, vsak mu je imel mnogo zaupati in po-vprašati.

Zvečer je sprejela Antona že pri vratih Sabina. Njen obraz je bil smeh-ljajoč, njene oči rosne samega veselja in hvaležnosti. »Gospodična!« je vzkliknil Anton.

»Hvala vam, najlepša hvala vam!« je hitela Sabina in se ga oklenila. An-ton pa je spoznal, koliko zaupanja in ljubezni mu je bilo naklonjene v tej

hiši. In z nekako ponosnim veseljem je uvidel, da je med tem časom do-zorel že v pravega moža, ki je vreden tolike sreče.

Anton je moral vse še enkrat pri-povedovati, kar je doživel in pazljivo ga je poslušala Sabina. Tudi njej se je dozdeval Anton drugačen kot nekda-j. Njegove poteze na obrazu so se spo-polnile, postava je postala močnejša in glas bolj krepak. Svoje oči je uprla v njegov obraz, toda ko se je Anton ozrl nanjo, je povsila sramežljivo svoje lepe oči. Še nikdar do danes ni opazila, kako lep in stasit je bil. Spremenil se je na zunanje, toda srce je ostalo še vedno isto kot nekoč.

Gosta je prišla pozdravit tudi teta. Pozdravila je glasno in veselo ter pri-pomnila, kako dobro mu pristojta nje-gova gosta brada. Tudi Sabina je po-kimala z glavo.

Trgovec pa je sprejel Antona z be-sedami: »Tu je sedaj junak naše pi-sarne.« Teti in Sabini pa je dejal: »Skažita sedaj svojo hvaležnost tudi z dejanjem in ne samo z besedo! Pri-nesita nam mizo, kar imata najboljšega pri hiši.«

(Dalje sled.)

merciale Italiana. Pogoji so približno isti, kakor se je stavilo tudi pri dovolitvi posojila poljski republiki. Na sindikatu sodelujejo velike italijanske trgovske banke, Credito Nazionale, Banco di Credito, tudi Banca Popolare iz Milana je baje soudeležena. Iznos posojila ni še definitivno določen, toda smatra se, da ne bo nižji od 600 milijonov italijanskih lir ali približno 2 milijardi dinarjev. Amortizacija bi se morala izvršiti v dvajsetih letih in obresti so določene na 7%. To posojilo bi moralo služiti v prvi vrsti realizaciji velikih tehniških del (železnice, mostovi, pristanišča in drugo), pod pogojem, da bi se pri tem dalo prednost proizvodom italijanske industrije (tračnice, železne konstrukcije itd.). Pogajanja so se že začela pred dolgim časom in so se tudi že ponovno pretrgala, vendar pa so se sedaj, kakor poročajo italijanski listi, obnovila in nadaljujejo dokaj živahno. Pogoji in koncesije bi obstojale predvsem v tem, da bi bila realizacija posojila zvezana z ustanovitvijo podružnice Banche Commerciale Italiana v Beogradu.

Nova banka. — V Nišu se je otvorila »Niška eskomptna banka«. Delniška glavnica banke je 2.000.000 Din, od katerih je polovica že vplačana, medtem ko bo druga polovica vplačana v teku enega leta.

Povišanje kapitala. »Metalum«, d. d. za trgovino z železno robo v Sarajevu, je pomnožila delniško glavnico od 1 milijona na 3 milijone dinarjev z izdajo 20.000 novih delnic po 120 Din nominalne.

Osnovanje centralnega finančnega zavoda v Avstriji. — V Avstriji se snuje s pomočjo Narodne banke in ravnateljstev večjih denarnih zavodov centralni finančni zavod, ki bi imel namen, da ustvari direktno zvezo med malimi in srednjimi bankami, ki so bile do sedaj izključene od prejemanja posojil pri Narodni banki. Kakor piše »Reichspost«, je bila ta ideja pozdravljena od vseh strank v parlamentu. Osnovna glavnica centralnega finančnega zavoda bo znašala 200 milijard aK, od katerih bo polovica v kratkem času vplačana.

Nemške državne finance. V drugi dekadi prošlega meseca so znašali nemški državni dohodki 167 milijonov zlatih mark, a izdatki samo 144 milijonov. Prebitok znaša tedaj 23 milijonov. Od 1. aprila t. l. do 20. junija t. l. je dosegel deficit nemških državnih financ samo 2 in pol milijona zlatih mark.

Kovanje novega denarja iz aluminija v Bolgariji. — Bolgarsko finančno ministrstvo izdeluje projekt za kovanje novega denarja iz aluminija v celokupnem iznosu 100 milijonov levov. Kovanci se bodo komadi v vrednosti po 2, 1 in 50 stotink.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ribnici je sklical dne 27. julija t. l. sestanek rešetarjev ribniške doline, kateri so smeli od pamti-veka po celi bivši avstro-ogrski monarhiji z rešetarškimi izdelki domače hišne industrije od kraja do kraja ter od hiše do hiše krošnjari in pri tem tudi popravljati stara pokvarjena rešeta. Zadnji čas se na podlagi naredbe nemško-avstrijske republike § 5. des Gesetzes vom 29. März 1924, R.-G.-Bl. Nr. 103, prepoveduje našim ribniškim rešetarjem izvrševati po Nemški Avstriji svojo rešetarško obrt. Ta naredba se je pa naredila ponajveč na pritisk tamošnjih trgovcev, osobito takih, ki so tukajšnji rojaki, so pa tam naturalizirani ter svojim rojakom veliko bolj nasprotni, kakor pa sami Nemci. Cela ribniška dolina bi pa izgubila več kot polovico svojega zaslužka in dohodkov, ako bi ne smeli več po svojem starem običaju tudi po krajih, kakor pred prevratom, s svojo robo krošnjari, ker je potreba v naši državi pokrita, ter prosijo, da se pri predstojeci trgovinski pogodbi med našo državo in republiko Nemško Avstrijo doseže tudi ta ugodnost, da bodo smeli rešetarji iz ribniške doline, to je iz srezkega poglavarstva Kočevje, tudi zanaprej po vseh pokrajinah nemške republike krošnjari s svojimi izdelki od hiše do hiše, pri tem da bodo smeli imeti s seboj enega pomočnika, se posluževati tudi voza, slednjega pa le v malem, sejmov pa ne bodo obiskovali. Predstojajo prošnjo je gremij odposlal sledečim oblastvom in narodnim poslancem: ministrstvu za trgovino in industrijo v Beogradu, oddelku ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani, velikemu županu v Ljubljani, Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani, srezkemu poglavarstvu v Kočevju, narodnemu poslancu Karolu Škulju v Dolenji vasi in Ivanu Puclju v Velike Lašče.

Iz seje »Trgovskega društva v Celju«. Dne 29. julija se je vršila seja Trgovskega društva, na kateri se je obravnavalo bodoč društveni delovni program. Program je zelo zanimiv in je potrebno, da se ta faktično tudi izvede, znatne podpore vseh članov. Tu sem spada ustanova strokovne knjižnice, strokovna predavanja o vseh perečih vprašanih trgovstva, poučne ekskurzije v razna tovarniška podjetja; posebno važno je, da bi člani prav marljivo sodelovali pri raznih trgovskih poročilih, ki jih namerava izdajati društveno tajništvo o našem stanovskem in lokalnem listu, da bi se namreč javnost informirala o kolebanju trgovskega prometa in o vzroku naraščajoče druginje pri poedinih predmetih in kje je iskati vzrok za to itd. Za ustanovitev strokovne knjižnice se je izvolil poseben odsek, kojega naloga je, da zbira razne strokovne revije, knjige, adresarje, uradne liste itd., ki bi našim članom v vseh vprašanih izborni služili. Za knjižnico je treba napraviti posebna pravila, v katerih bo delovanje knjižnice natančno orisano. Za izdelavo teh pravil se bo še na prihodnji seji izvolil poseben odsek. Za enkrat so izvoljeni v gori omenjeni odsek sledeči gg.: Leskovec, Jagodič, Stermečki, Fazarinc in Pajk Karol. — Izvolil se je tudi takozvani kulturni odsek, kojega naloga je skrbeti za razna predavanja, ekskurzije, poučne tečaje itd. V ta odsek so izvoljeni sledeči gg.: Zupančič Ivan, Majerič Josip, Lukas F. in Sorman Franc. Dalje se je tudi obravnavalo o bodočem Trgovskem plesu. Ze dolgo let je od tega, kar ni celjsko trgovstvo priredilo trgovskega plesa, ki je ostal iz prejšnje dobe še vsem v dobrem spominu, in izrazil se je zopetna želja, da bi trgovstvo tudi v tem oziru nastopilo, ker na zabavah in sličnih prireditvah se nudi prilika približnega spoznavanja med trgovci in s tem vzbuja se tudi večji interes do našega društva. Za funkcionarje veseličnega odseka se bodo izvolili ti na prihodnji seji. — Kakor je iz tega posnemati, vlada živahno zanimanje, kako bi društvo svojim članom z različnim delom nudilo marsičesa, kar je dosedaj zamudilo, pri tem pa seveda je znatna podpora s strani članov prav živo potrebna, ker odbor sam brez sodelovanja članov ne bo mogel izvesti stavljenih si naloge.

Izvoz in uvoz.

Izvoz živine črez Rakek. V mesecu juniju se je izvozilo iz naše države v Italijo črez Rakek: 2366 konj, 2475 volov, 258 bikov, 475 krav, 1056 junic, 73 mladih telet, 42 debelih svinj ter 40 vagonov ali 42.304 glav perutnine.

Izvoz volne iz Grčije prepovedan. Ministrstvo narodnega gospodarstva je prepovedalo izvoz volne iz katerega si bodi dela Grčije in je ukinilo vsa posebna dovoljenja, dana posameznim strankam.

Izvoz rumunskega žita. Rumunski ministrski svet je potrdil dekret, po katerem se dovoljuje prosta trgovina žitaric.

Uvoz moke v Turčijo. Izza 1. septembra 1924 se uvede na uvoz moke in žitaric, ki se bodo uvažale v Carigrad, uvozna pristojbina 12krat večja od dosedanje.

Poljska je dovolila izvoz žita. Vlada poljske republike je dovolila svoboden izvoz rži in ječmena iz Poljske republike. Izvozna carina bo znašala 15 poljskih zlotov na tono.



Glavna zaloga

F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Razno.

Angleška demarša v Beogradu. Minister zunanjih zadev dr. Voja Marković je sprejel danes italijanske poslanika Bodrera in nemškega poslanika V. Olshausena. Pri ministru zunanjih zadev se je zadržal dalj časa tudi angleški poslanik sir Alban Young. Pozneje je odšel v ministrsko predsedništvo, kjer je dalje časa konferiral z g. Davidovičem. Sir Alban Young je izročil jugoslovanski vladi noto britanske vlade, ki zahteva, da Jugoslavija v določenem roku v popolni formi prizna kot obvezne točke mirovne pogodbe s Turčijo v Lausanni, katere — kakor je znano — Jugoslavija do sedaj ni podpisala, ker nasprotuje njenim interesom. Gg. Marinković in Davidović nista hotela dati o tej zadevi nobene izjave.

Odlični gostje letošnjega velesejma. — Med letošnjimi odličnimi gosti bomo zamogli letos pozdraviti tudi naše brate Čehoslovake. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da prisostvuje letošnji otvoritvi tudi češkoslovaški trgovski minister, češkoslovaški poslanik v Beogradu in zastopniki Praškega velesejma ter češkoslovaško-jugoslovansko narodno-gospodarskega združenja v Pragi.

Subvencija zagrebškemu velesejmu. — Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo 100.000 Din kot subvencijo zagrebškemu zboru za tekoče leto.

Soglasje na londonski konferenci. — Na londonski konferenci so se odpravila poslednja nesoglasja. Francija je pristala na izpraznitev Poruhrja ter na omejitve kompetence reparacijske komisije. Nemčija bo morala priznati Dawesov načrt in po njem vršiti svoje reparacijske in vojnoškodninske dajatve. O eventualnih kršitvah bo sklepala reparacijska komisija samo, kadar bo soglasna. V nasprotnem slučaju se bo moralo sestati posebno razsodišče treh članov. Predsednik razsodišča bo ameriški državljani ali pa oseba, ki jo določi predsednik haškega razsodišča.

Prostori na ljubljanskem velesejmu. — Ker se vedno dohajajo številne prijavnice, sporoča sejmski urad, da so vsi razstavniki prostori v notranjosti paviljonov zasedeni. Na razpolago je še nekaj kritih prostorov ob zunanji stenah paviljonov in razstavniki prostori na prostem.

Za pridobivanje smole. — V državnem zavodu za pospeševanje industrije in obrtništva se je te dni začelo z uvajanjem najnovejših metod za pridobivanje smole iz borovih debel, posebno v gozdovih Črne gore.

Kaj nam ponuja Češkoslovaška na Praškem velesejmu. Češkoslovaška republika je prevzela nič manj kakor 80% industrije bivše Avstro-Ogrske monarhije. Češkoslovaška industrija lahko radi tega zadošča domačim potrebam z ¼ svojih izdelkov in razpolaga z ostalimi ¾ za izvoz. Praški velesejem nudi izvanredno dobro priliko, da pokaže svojim

obiskovalcem precej natančno sliko o vsem, kar se lahko v Češkoslovaški nabavi. Kakor je znano, je češkoslovaška industrija na svetovnem glasu zaradi vrlin svojih izdelkov in tudi cene so danes večinoma mnogo nižje, kakor v katerikoli drugi državi. Na praškem velesejmu ponujajo svoje proizvode, surovine kot industrijske izdelke, številne tuje države. Razni izdelki so razvrščeni na praškem velesejmu v sledečih 19 skupinah: 1. stavbe; 2. kovine, šport; 3. elektrotehnika, mehanika, optika; 4. lesna obrtništva; 5. tkanine; 6. obleke; 7. galanterija; 8. kože in obutev; 9. steklo, porcelan, fina keramika; 10. umetnine; 11. kemija in zdravilstvo; 12. prehrana in poljedelstvo; 13. godala; 14. igrače; 15. grafika, papir, šolske in pisarniške potrebščine; 16. dragulji, zlatina, srebro in ure; 17. mešana skupina; 18. razstava zveze češkoslovaških mest (normalizacija mestnih potrebščin); 19. gozdni in lovski sejmi.

Zdravstvo. Novo brzo delujoče sredstvo proti revmi (skrnini). Upravitelj znanstvene knjižnice v Mariboru bivši podpolkovnik g. Zunković je pred več leti iznašel sredstvo, katero hitro in zelo uspešno zdravi skrnino in katero se je ob času vojne izkazalo kot zelo učinkovito. Danes se seveda tudi še upotrebljava, toda v omejeni meri, ker ga iznajditelj g. Zunković daje samo prijateljem, dokler vprašanje »patenta« ni rešeno. Zdravilo je posebno za siromašne ljudi velikega pomena, ker se dotičnik večkrat samo z eno obvezo v teku 2—3 ur ozdravi in iznebi kostobola popolnoma, seveda le tedaj, ako se res gre za skrnino in ne za kako drugo bolezen. Pri tem lečenju torej ni treba, da bi bolnik izgubil le en dan svojega posla.

Hmelj.

XV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zatec v Sav. dolini, SHS, dne 1. avg. 1924. Večkratne padavine in hladne noči (ca. +7° R) so povzročile, da je hmelj v tvorbi kobil neljubo običal. Temeljita sprememba vremena k boljšemu je potemtakem nujno potrebna. Se to zgodi, pridelali bomo letos — pri povečani nasajalni ploskvi — morda toliko kot lani; v nasprotnem slučaju bo pa letošnji pridelok več ali manj z ostal za lanskim. Če se bo tudi v zgodaj obrezanih nasadih obranjen hmelja pričelo okrog 15. avgusta, se bo isto splošno zamoglo pričeti šele par dni pozneje. — **Društveno vodstvo.**

XIV. poročilo Hmeljarskega društva v Zatecu. Zatec, C. S. R., 26. julija 1924. — Danes smo vnovič pregledali večino naših nasadov in se prepričali, da je njih stanje večinoma prav zadovoljivo. Vreme je bilo prav spremenljivo. Nekaj je bilo vročih dni in toplejših noči. Dne 22. t. m. je bila nevihta z burjo. Od navedenega dneva se je pa zrak ohladil in so noči prav hladne; toplomer kaže večkrat le 5° toplote. Hmelju to ne ugaja in se tvorjenje kobil le počasi izvršuje. Sploh je stanje rastlin v enem in istem nasadu prav različno. Takšni nasadi ne bodo dajali toliko pridelka, kot se je pričakovalo. So pa tudi nasadi, ki bodo dali polne letine. Rabili bi nujno toplejše dneve in tople noči, da bi zamogel ves cvet prehajati v kobile. Z obiranjem bomo pričeli šele koncem avgusta. Upanje na dobro letino je precej ugodno in bo ista precej presegala lansko. — Cene za lanski pridelok od 3850 do 4000 čK za 50 kg. — Mednarodna konferenca srednjeevropskih hmeljarskih organizacij se bo vršila dne 15. avgusta t. l. v Zatecu. — Savez hmeljarskih društev.



Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza (31. jul.). Pšenica: baška, nova 380—385. Turščica: baška 280. Moka: baza 600—610; 300 590—600. Skupni promet 42 vagonov, od tega 13 vagonov pšenice, 6 turščice, 5 moke itd. Tendencija nestanovitna.

Cene za pšenico so nekoliko nižje. Znalo se je, da bo nagli skok cen za žitarice izzval večjo ponudbo in v resnici

Hitra prodaja je velik dobiček!

Med predmete, katere v Vaši trgovini vedno naglo prodate, spada brezdvomno milo „ZLATOROG“. S tem visokovrednim izdelkom si ohranite Vaše odjemalce in zvišate promet. Ne dajte se premoftiti z navidez cenejšimi izdelki, kateri Vam donesejo samo pritožbe Vaših odjemalcev.

Promet.

Direktno kartiranje blaga. — Soglasno sklenjenemu sporazumu z Avstrijo, Češkoslovaško in Madžarsko se izza 1. avgusta uvede direktno kartiranje blaga v železniškem prometu med temi tremi državami in našo državo.

že v sredo so ostale cene za pšenico neizpremenjene in v četrtek se je visoko notiranje nekoliko pretreslo in sledil je neznamenit padec cen. Češkoslovaška je znižala svojo ceno za pšenico za 5 Kč in je vsled tega pšenica, ki se nahaja na železniških postajah (a ne na parobrodarskih), padla v ceni za približno 10 par pri 1 kg. V petek je notirala pšenica za ukrcavanje v šlep 435, a pšenica franko vagon vojvodinska postaja 425 dinarjev. Ponudbe v pšenici so zadostno živahne v Sremu, medtem ko je Slavonija še vedno brez blaga. Moka se dobro razpečava med domačimi konsumentmi, a velik del se prodaja tudi v inozemstvo in imamo vsled tega dve relaciji, po katerih se odpravlja moka. Ena gre čez Novi Sad v naše pasivne kraje, a druga gre v Avstrijo. Moka je notirala v petek: št. 20 franko postaja v Vojvodini Din 635—650, medtem ko so cene za moko v mlinih v Slavoniji dražje za kakih 30 do 50 par. Moka za krmo se prodaja tudi v inozemstvo. Koruza je zadnje dni znatno narasla in notira danes 300 Din franko postaja v Vojvodini; drugače je tendenca neizpremenjena.

Banatski trg. Iz Vršca poročajo: Dovož žita na trg je izredno majhen, ker kmetje še čakajo na razvoj položaja. Pšenica se trguje običajno po okrog 370 dinarjev. Druge cene so: Govedina 24,

teletina, sprednji del 24, zadnji 28, svinjina 24—28, mast 32, ovčji sir 17, sirovo maslo 60—70, krompir 1.5—2.5, jabolka 2—3, hruške 6—8, grozdje 15, donavske drobne ribe 7—10 Din, vse po 1 kg; par gosp 60—100, par rac 60, par piščancev 30—40, par kokoši 60, 1 jajce 1.25, mleko 1 liter 2.5—3 Din. Vino se trguje po 4—6 Din liter, najfiniješe tudi po 8 Din.

Trg z jajci (31. jul.). Dovozi so se zadnje dni zmanjšali, vendar obstoje nade na ponovno zvečanje. Pritožbe o zmanjšanih dovozih se čujejo tudi na Dunaju. Na drugih inozemskih trgih pa mora biti blaga dovolj, ker so cene popustile. Za izvoz je zaenkrat pri nas manj blaga. Preko Slovenije pa se je izvoz jaje znatno zmanjšal. Največ jaje se je izvozilo zadnje čase v Švico, nekaj pa v Avstrijo in Nemčijo. Pri nas se gibljejo cene med 1.25 do 1.50 do 1.60 Din za zaboj (1440 komadov) po 175 do 180 švicarskih frankov, v Londonu 120 komadov po 13 shillingov.

Vinsko tržišče. Letošnja vinska letina ne bode dobro izpadla, v Dalmaciji je v zalogah še 160.000 hl neprodanega lanskega vina, od letošnjega pa za izvoz ne bo preostalo ničesar, ker bo pridelek zadostoval komaj za lasten konzum. Sumadija zna imeti precej dobro letino. — Tudi Štajerska utegne doseči pridelka vsaj za lastno potrebo. Po poročilih so

izgledi za vinsko letino tudi na Ogrskem zelo slabi. Producenti so vzdržljivi, v okolici Tokaja bo letošnja letina polovico slabša od lanske. Isto se pričakuje v Nižji Avstriji.

Dunajski goveji in svinjski sejem (31. julija). Goveda: dogon 582 glav; od tega 340 iz Jugoslavije. Notirajo za 1 kg žive teže v tisočih aK: voli 12 do 17, biki in krave 12—16, slaba živina 7—12. Svinje: dogon 4018 komadov; notirajo za 1 kg žive teže v tisočih aK: debele svinje 19 do 24, mesne 19—28.

Trboveljski premog in drva

dobavlja

DRUŽBA »LIRIJA«, LJUBLJANA,
Kralja Petra trg 8. — Telefon 228.
Plačilo tudi na obroke!

Dobava, prodaja.

Oddaja stavbnih del. — Pri inženirskem odeljenju Savske divizijske oblasti v Zagredu se bo vršila dne 14. avgusta t. l. druga ofertalna licitacija glede oddaje stavbnih del pri ureditvi magacina za oves.

Dobava grafitnega materiala. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 27. avgusta t. l. ofer-

talna licitacija glede dobave raznega grafitnega materiala (loncev, praška itd.).

Dobava usnatih jermenov za stroje. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 27. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave usnatih jermenov za stroje.

Dobava gasilnih potrebščin. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 27. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave cevi, sesaljk itd. za gasilne namene.

Dobava spiralnih svetrov. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 27. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave spiralnih svetrov.

Dobava električnega inštalacijskega materiala. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 27. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave električnega inštalacijskega materiala.

Dobava sukna in jagnječjih kož. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani se bo vršila dne 27. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave 3200 metromodrega sukna in 12.700 komadov jagnječjih kož.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

10 krat dražje nego z ogljem

Stroški pri vporabi bencina

Vozi brez bencina!

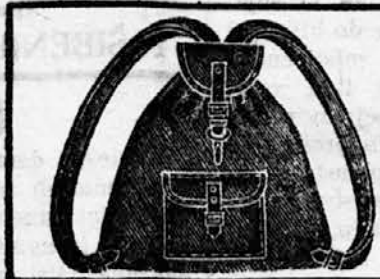
Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent. „Hag-Generatorjem“

Prospekt in reference daje

Jugo-Hag

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560

Stroški pri vporabi oglja



Nahrbtnike in naramnice

lastnega proizvoda oddaja na veliko 30% ceneje kot iz inozemstva
IVAN SAVNIK - KRANJ
Slovenija.
Na željo se pošlje vzorci!
Vzorčni velesejm v Ljubljani Pav. H 327.



LJUBLJANA
SIMON GREGORČEVA ULICA 13
Telefon številka 55 2

se priporoča
za naročila vseh v njeno stroko spadajočih del.

Lastna knjigovoznica.
Izvršitev točna in solidna!

Veletrgovina Osvald Dobeic,

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9
priporoča svojo bogato zalogo raznega dišečega in brivskega mila, zobni prašek in pasto »Kalodont-Elida« ter vse druge galanterijske predmete po najnižjih cenah.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug
= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5
trgovina s hišnimi potrebščinami
emajlirano, pločevinasto in uliti
posodo, porcelanasto, kamen-
nasto in stekleno robo.
Na debelo! Na drobno!

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vse
popravila in vožnja. Le prvovrstno
blago in delo po solidnih cenah nudi
Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago

raznovrstno žganje
moko
in deželne pridelke
raznovrstno
rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo
in mlin da dišave z elek-
tričnim obratom.
Ceniki na razpolago.

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh
opremah Gritzner, Adler sa
redbinsko in obrtno rabo,
istotam igle, olje ter vse po-
samenske dele za vse sisteme.
Ena groš!



Zidarske
in
slikarske
čopiče,
vsakovrstne ščetke



ter razna omela
nudi
Tovarna ščetk in
čopičev

A. REBOLJ
Medvode
Preska 32, (Slovenija)

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterije,
nogavice, potrebščine za
čevljarje, sedlarje, rinčice,
podloge (belgier), potreb-
ščine za krojače in šivilje,
gumbo, sukanec, vezanine,
svilo, tehtnice decimalne
in balančne najceneje pri
JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl,
kit in zajamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudi

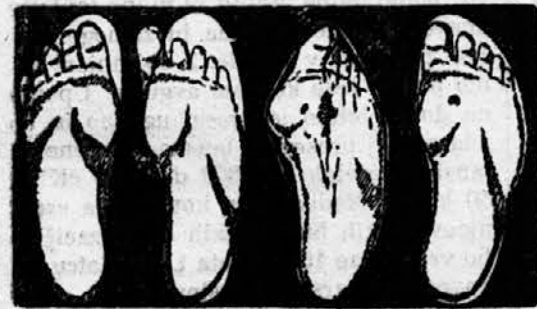
MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA
S OM. KAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode



Franc Szantner

Ljubljana
Trgovina čevljev ter
špecialna tvrdka za
ortopedična in anato-
mična obuvale. Spreje-
ma vse naročila za
čevlje po meri in po-
pravila

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico

F. Z. Z. O. Z., ki posluje v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje
tako brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila
daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvo.
Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in esije terjatev.

JUGOEKSIM

Trgovska družba. Vekoslav Pelec & dr.
Eksport LJUBLJANA Import
Vegova ulica 8

Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga
mlina »UNION« Ostijek

TRGOVINA

s špecerijskimi, kolonijalnimi, materijalnimi blagom,
debelinami, poljskimi pridelki, lesom in lesnimi iz-
delki na debelo in drobno